

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

Esas No : 1980/527

Karar No : 1980/92

ÖZET: Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunan ve 1402 sayılı Yasa'nın 13/a maddesinde öngörülen süre içinde işlenen suçlara ait davaların Askerî Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Adem Yaşar

O L A Y : 1.10.1978 günü Ankara Seyranbağları'nda düğün seyreden yakınıcıların yanına gelen sanık ve bir arkadaşının, yakınıcılara nerede oturduklarını sorduklarını kendileri ile ilgilenmeleri gerektiğini aksi halde sonunun iyi olmayacağını söylediklerini, daha sonra yakınıcıları HOCA diye tanınan bir kişinin evine götürdüklerini, burada silah zoruyla yakınıcıların 750 lira para ve fotoğraf makinalarının alındığını ileri süren Ankara C.Savcılığı; sanıkların gasb suçundan eylemlerine uyan Türk Ceza Yasası'nın 497., 525. maddelerine göre cezalandırılmaları istemiyle Ağır Ceza Mahkemesi'ne kamu davası açılmıştır.

Ankara 3. Ağır Ceza Mahkemesi, 27.12.1978 gününde, 1978/293-357 sayı ile; sanığın bir örgüte üye olduğunun belirlendiği, bu durumda sanığa atılı suçun, yaygın şiddet eylemi ve sıkıyönetim ilânına neden olan suçardan bulunduğu, Ankara ilinde sıkıyönetim ilân edildiği, 1402 sayılı Yasa'nın 13. maddesine göre davaya bakmanın sıkıyönetim askerî mahkemesine ait olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askerî Mahkemesi, 1.9.1980 gününde, 1980/571 sayı ile; sanığa atılı suçun sıkıyönetim ilânından önce işlendiği, sıkıyönetim ilânına neden olan sebeplere dayalı bir biçimde işlendiğine ilişkin kanıt bulunmadığı, sıkıyönetim mahkemelerinde de bakılmakta olan davalarla bağlantısının olmadığı, davanın adli yargı yerinin görevine girdiği kanısına vararak, görevli yargı yerinin belirlenmesi için mahkememize başvuruda bulunmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Ahmet H. Boyacıoğlu'nun Başkanlığı'nda, Fethi Özdural, İsmail Oğuz, Şeref Tolunğuş, Orhan Erdem, Servet Tüzün ve Orhan Ertosun'un katılmaları ile yaptığı, 9.3.1981 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Yardımcısı M.İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı ile Askerî Yargıtay Başsavcılığı'nın Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askerî Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Önder Ayhan'ın aynı doğrultudaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

.../...

Suç, Ankara ilinde 26.12.1978 günü ilân olunan sıkıyönetimden ~~önce~~ yaklaşık 3 ay önce 1.10.1978 gününde işlenmiştir.

Ankara 3. Ağır Ceza Mhkemesi kararında, sanık ve yakalanamayan bir arkadaşının, yakınıcıları yanlarına alarak kendilerine başkanlık eden "hoca" adıyla anılan kişiye götürdükleri, bu kişinin yakınıcıları sorguya çekip ideolojik görüşlerini sorduğu, bu arada toplantı yerine gelen iki kişi ile birlikte 3 kişiyi tabanca verildiği, daha sonra gasb olayının meydana geldiği ve sanığın gizli bir örgüte mensup olduğu hususlarının toplanan kanıt ve dosya içeriğinden anlaşıldığı belirlenmektedir. 2.2.1981 günlü ara kararımız uyarınca getirtilip incelenen dava dosyasında bulunan belge ve beyanlarda bu hususu doğrulamaktadır. Bu duruma göre sanığa atılı suçun sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin olduğu açıkça ortaya çıkmaktadır. Öte yandan suç, sıkıyönetim ilânından önceki üç ay içinde işlendiğinden 1402 sayılı Yasa'nın 13/a maddesindeki koşul gerçekleşmiş bulunmakta ve davanın askerî yargı yerinde görülmesi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askerî Mahkemesi'nce yapılan başvurunun reddine karar verilmelidir.

Bu görüşe Servet Tüzün ve Orhan Ertosun katılmamışlardır.

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askerî Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askerî Mahkemesi'nce yapılan başvurunun reddine, Servet Tüzün ve Orhan Ertosun'un karşı oylarıyla ve oyçokluğuyla 9.3.1981 gününde kesin olarak karar verildi.

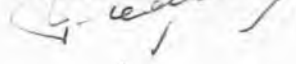
Başkan

Ahmet H. Boyacıoğlu

Üye

Fethi Özdural

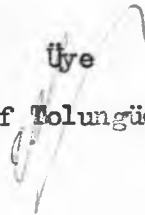
Üye

İsmail Oğuz

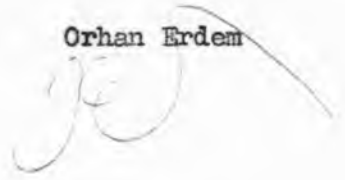
Üye

Şeref Tolungüç

Üye

Orhan Erdem

Üye

Servet Tüzün,

Üye

Orhan Ertosun

H. Karan R. ...
S. ...

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

Esas No : 1980/527

Karar No : 191/92

KARŞI OY YAZISI

Sanağa isnat olunan eylemlerinden dolayı yargılanması gereken görevli ve yetkili mahkemenin tayin ve tesbit edilebilmesi için evvelimde sıkıyönetim askeri mahkemelerinin görev ve yetkilerini gösteren Milli Güvenlik Konseyi'nin 7 Numaralı Kararı ve 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununun ilgili maddelerinin birlikte değerlendirilmesi gerekir.

Sıkıyönetim Askeri Mahkemelerinin görev ve yetkileri Milli Güvenlik Konseyi'nin 7 Numaralı Kararı'nın 4. ve 1402 sayılı Yasa'nın 13., 14., 15. ve 23. maddeleri ile tedvin edilmiştir. Sanağa isnat olunan suç sıkıyönetim ilânından önce 1.10.1978 tarihinde işlenmiş olduğuna ve sıkıyönetim ilânından önce işlenen suçlara sıkıyönetim askeri mahkemelerinde bakılması esas ve usulü aynı kanunun 2301 sayılı Kanunla değişik 13. maddesinde belirtildiğine ve sıkıyönetim ilânını gerektiren hollere bağlı eylemler başlığını taşıyan bu maddesinin (a) fıkrasında aynen "Sıkıyönetim ilân edilen bölgelerde, sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin suçları.....sıkıyönetim ilânından en çok üç ay önce işlemiş olanlar.....sıkıyönetim askeri mahkemelerinde yargılanır" denildiğine nazaran, sıkıyönetim askeri mahkemelerinin sıkıyönetim ilânından önce işlenen suçlara bakabilmesi için dava konusu eylemin, sıkıyönetim ilânından 3 ay önce işlenmesine ve isnat olunan eylemin "sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara" ilişkin olarak işlenmiş bulunması şeklinde iki esas kabul edilmiş bulunmaktadır.

Hernekadar sanağa isnat olunan ve T.C.K.nun 497. maddesinde yazılı suç sözü edilen maddede gösterilen üç aylık süre içerisinde işlenmiş ise de; dava konusu olayda adı geçen sanığın Hoca adıyla anılması ve diğer iki kişiye silah vermesi dışında, sözü edilen eylemin sıkıyönetim ilânını gerektiren suçları işleyenlerin takip ettikleri "ideolojik ve politik" saikle işlemiş olduğunu zahire çıkaran dava dosyasında herhangi bir delil bulunmadığına ve esasen bu gibi gasp suçunu işleyenlerin esas hüviyetlerini gizlemeleri ve yanlarında silah bulundurmaları bu tip suçların işlenebilmeleri gereği olduğuna ve bu durum muvacehesinde de 2301 sayılı Kanunla değiştirilen 1402 sayılı Kanunun (a) bendinde yer alan "Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin suç" olma koşulu gerçekleşmediği cihetle, çoğunluk kararına bu gerekçe ile katılmıyoruz.

Üye

Servet Tüzün

Üye

Orhan Arvasun